

الحوار

مركز الحوار السوري

Syrian Dialogue Center
SURIYE DİYALOG MERKEZİ

ULUSAL UZLAŞI
GÖSTERGESİ

ULUSAL KURTULUŞ GÖSTERGESİ ÖNCESİNDE

Suriye muhalefeti, Suriye'nin genel durumuna etki eden bütün olaylar hakkında devamlı olarak farklı söylem ve tavır dağınıklığı ile suçlanmaktadır. Bu tavırlar siyasi süreç ile alakalı olabildiği gibi, askeri insani veya münferit devletlerin gerçekleştirdiği ve Suriye konumuna etki eden dış hareketlerle ilgili bazı bir takım konu ve olaylar hakkında da olabilmektedir. Bu durum Suriye muhaliflerinin ve devrim güçlerinin, özellikle de konu ve yapı itibarıyla bir uzlaşma referansının bulunması ve buna bağlı kalınması için iletişim kurma çabalarının bulunduğu ortamda, çok az fikir ve tavır konusunda birleştiği yönünde genel bir izlenim doğurmaktadır.

Dolayısıyla Suriye diyalog merkezinin bütünleşme, birlikte yaşam ve ulusal karar rehberliği vizyonu doğrultusunda merkezimiz ulusal uzlaşma göstergesi oluşturmak suretiyle, Suriye muhalefeti ve devrim güçleri arasındaki uzlaşma seviyesini tespit etme standartlarını ortaya koymayı düşünmüştür. Bu göstergesinden boş gerçek söz konusu yarı yıl içerisinde öne çıkan olaylar ve siyasi tavırlar karşısında siyasi askeri ve itibar iyi bazı güçlerin ilan ettiği tavırların gözlemlenmesi ve analiz edilmesi ne dayalı bir gösterge sayılmaktadır.

Gösterge, muhtelif fikir ve görüşlere sahip olan siyasi ve askeri farklı güçlerin belirli bir dönemde (yarı yılda) yaşanan önemli tüm olay ve konular hakkında takip edilen görüşlerin ve takınılan münferit tavırların uzlaşma seviyesinin ölçülmesini hedeflemektedir. Böylece Suriye konusu ile ilgilenenlere ve araştırmacılara bu güçlerin genel yönelimleri hakkında açık ve gerçek göstergeler verecektir.

Bu rapor ulusal uzlaşma göstergesinin ilk sayısı olup, 2018 yılının ilk yarısını ele almaktadır. Bu nedenle bizler bu sayıyı Suriye Diyalog Merkezinin "deneyim yayını" mesabesinde saymaktayız.

Bu raporun, Suriye sahasında bulunan güçlerin, bunların tavırlarının, uyum derecelerinin ve genel yönelimlerinin tanıtılması suretiyle, genel olarak Suriye halkının muhtelif kesimlerinin siyasi bilinç oranının yükselmesine katkı sağlamasını ümit etmekteyiz. Öte yandan raporun, Suriye güçlerini kendi aralarında diyalog ve koordinasyona sevk etmesini ve bu durumun önemli konular hakkındaki tavırlarda uzlaşma onarının artmasına neden olmasını ümit ederiz.

Önsöz

Suriye müzakere komisyonu adı altında yüksek müzakere komisyonunun yeniden teşkil edilmesine ev sahipliği yapan Riyad 2 zirvesinden itibaren 2018 yılında bugüne kadar; Doğu Guta, Güney Şam, Humus kırsalı, Dera ve Kuneytara bölgelerinde gerginliği azaltma bölgeleri adı altındaki tasfiye ile başlayıp Cenevre perspektifi doğrultusunda dondurulan Soçi Astana perspektifine göre siyasi sürecin etkinleştirilmesine varıncaya kadar, Suriye'nin askeri ve siyasi sahasında birçok değişiklik ve dönüşümler yaşanmıştır. Tüm bunlarla birlikte uluslararası güçlerin Suriye konusunda müdahale boyutu artmış ve olayların gelişiminde Suriyeli güçlerin etkisi azalmıştır.

Ulusal uzlaşma göstergesi 2018 yılının ilk yarısında yaşanan 18 farklı olay ve hadise karşısında Suriye muhaliflerinin ve devrim güçleri gruplarının tavırlarını gözlemleyecek olup, bu olaylar aşağıdaki gibi dört başlıca gruba ayrılmıştır;

1. Siyasi süreç ile ilgili olaylar grubu
2. Suriye dosyası ile ilgili olaylar grubu
3. Özgürleştirilen bölgelerde iç işlerle ilgili olaylar grubu
4. Çatışmaları azaltma alanlarındaki askeri operasyonlarla ilgili olaylar grubu

Rapor başlıca üç bölümden oluşmaktadır. Bunlar;

Ulusal uzlaşma göstergesinin yöntemi;

Bu bölüm, gözlemlenen mercilerin ve gözlemlenen olaylar karşısındaki siyasi tavırların belirlenmesinden başlayarak, gözleme yöntemi tavırların sınıflandırılması ve bunların ölçülebilir rakamsal şekle dönüştürülme yöntemine varıncaya kadar çalışmamızda benimsenen yöntemi ele alacaktır.

Uzlaşma oranı

Bu bölüm yüzdesel oranlar şeklinde rakamsal analiz sonuçlarını ele almakta olup, ardından bu oranlar uyumlu ya da olumsuz konum şekline dönüştürülecek ve bu konumlar doğrultusunda gözlemlenen olaylar hakkında Suriyeli oluşumlar arasındaki uzlaşma oranı açığa kavuşacaktır.

Özetler ve sonuçlar

Bu bölüm Suriyeli oluşumlar arasındaki uzlaşma oranının belirlenebilmesi için basit analize dayalı test sonuçlarını ele almakta ve ilgili bazı tavsiyeler sunmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

ULUSAL UZLAŞI GÖSTERGESİ YÖNTEMİ

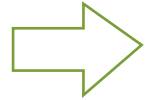
Bu uzlaşi göstergesi aşağıdakilerden oluşan şu yöntemle dayanmaktadır; Mercilerin belirlenmesi, tavırların analizi ve rakamsal analiz

I. Mercilerin belirlenme yöntemi

Çalışma ekibi gözlemlenecek olan mercilerin belirlenmesinde uygulanacak bazı standartlar üzerinde anlaşma sağlamışlardır. Bunlar;

1. Mercinin siyasi ve askeri alanlar ile genel durumlar hakkında etkin ve etkili olması.
2. Genel anlamda devrim güçlerine ve Suriye muhalefetine bağlı olması.
3. Resmî belgelerinin bulunması¹ ve herhangi bir şekilde siyasi faaliyette bulunuyor olması².

Bu standartlar doğrultusunda aşağıdaki birimler gözleme merci olarak kabul edilmiştir³. Bunlar;

1 - Burada şunu işaret etmek isteriz ki; gözlemler, kendilerine ait resmi yayınlar üzerinden gözlemlenen mercilerin yayınladığı resmi verilere dayanmakta ve dolayısıyla liderlerinin ve mensuplarının farklı basın organlarında yaptığı açıklamaları sahibinin şahsi fikri olması ve bağlı olduğu mercinin bağlayıcı olmayabileceğine itibarıyla dikkate almamaktadır. Özellikle de birçok siyasetçi, basın araçları karşısında siyaset analizcisi sıfatıyla ya da şahsi sıfatıyla söylemlerde bulunmakta olup, her ne kadar bizler açıklamalarının bağlı oldukları kurumun görüşlerini bir dereceye kadar yansıttığını anlasak da, partideki konumları ya da bağlı oldukları merci adına açıklama yapmamaktadırlar. Öte yandan bu mercilerin resmi olmayan sözcüleri ve farklı düzeylerdeki yetkililerinin muhtelif açıklama ve yaklaşımlarını gözleme noktasında teknik zorluklar da bulunmaktadır.

2 - Bu standart, mercilerin konumlarının anlaşılmasında zaruri bir koşuldur. Ancak açıklama veya beyanat üzerinden yapılan konum değerlendirilmesinin olumlu olması şart değildir. Zira bizler susmayı bile siyasi bir tavır niteliğinde saymaktayız. Bu nedenle her ne kadar bir işbirliği oluşumu ya da konferansa katılsa bile bir süredir resmi yayınları bulunmayan bazı gözlemlenen siyasi merciler de bulunmaktadır.

3 - Suriye'deki güç ve mercilerin fiili sayısı gözlemlenenenden fazladır. Ancak gücümüzün yettiği kadarıyla farklı akım ve yönelimleri temsil eden bu güç yelpazesini gözlemlemeye çalışmış bulunuyoruz.

Gözlemlenen birimler;

القوى السياسية

	Demokratik Halk Partisi		Aşur Demokratik Örgütü		Ulusal Devrim Güçleri ve Suriye Muhalefeti Koalisyonu
	Cumhuriyet Partisi		Suriye'nin Yarın Hakkımı		Yüksek İstişare Kurulu
	Nida Partisi		Yurttaşlık Akımı		Suriye Ulusal Akımı
	Suriye İçin Ulusal Çalışma Hareketi		Ulusal Koordinasyon Kurulu		Suriye Ulusal Demokratik Konferansı
	Vaat Adalet Ve Anayasa Partisi		İhvan-ı Müslimin		Suriye Türkmen Meclisi
	Ulusal Kürt Meclisi		Kahire Platformu		

İtibari Kurullar;

Suriye İslami Kurulu

Askeri Güçler;

	Suriye Tahrir Cephesi		Şam Cephesi		Güney Cephesi
	Mutasım Tugayı Ahrar		Kuzey Siyah Ordu (Doğu Ahrar)		İslam Ordusu
	Şam Tümeni		Şam Kolordusu		El Şam Hareketi
	Şehit Ahmet Abdo Kuvvetleri		Sultan Murat Tugayı		Rahman Kolordusu

II. TAVIRLARIN ANALİZİ

Bununla gözlemlenen mercilerin siyasi tavırlarının analizinde uygulanan kurallar grubunu kast etmekteyiz ki aşağıdakileri içermektedir;

1. Gözlemlenen merciden herhangi bir beyan ya da tavır duyurulmaması, suskunluk veya açıklama yapmak istememek sayılmaktadır ki, bu durum tarafsızlığı açık olan herhangi bir açıklama ya da beyanatın bulunması durumu ile tamamen farklıdır.
2. Tekli rakamsal analizin belirlenmesi ilan edilen tavır kapsamında sayılmaktadır. Şöyle ki;

3. Hedeflenen birimin ilan edilen tavırlarının yukarıda geçen sınıflara (sessizlik, ilan edilen destek, örtülü destek vs.) dayandırılması her mercie uygulanan genel kurallar olduğu anlamına gelmez. Olay ve tavırların aşıkâr olan bir takım tabiat ve durumları vardır ki sınıflandırılmasını kolaylaştırır. Bazen de olaylarda kapalılık bulunur ve göstergede belirtilen altı konumdan birine dayandırılabilmesi için analiz edilmesi gerekir.

1- Mercilerin ve kurumların sahip olduğu sessizlik tavrını aşağıdaki iki sınıfla özetleyebiliriz;

1. Görünürdeki sessizlik; İlgili merci, ya yaptıkları açıklamalar, konuşmalar veya basın röportajları üzerinden üst düzey yetkililerinin ifadeleriyle konumunu belirtme adeti güden bir birimdir ki geride belirttiğimiz bazı nedenlerle bu birimleri gözlemden müstesna tutmuş bulunmaktayız. Ya da bu birim tavrını ilan etmeksizin olayla ilgili belirli bir tavra gösterge olan diğer bazı faaliyetler yürütür ve belirli bir tavır vardır, ancak bunu bir çok nedenle ilan etmek istemez. Bizler bunlar gibi mercileri sessizlik tavrı ile değerlendirmede bulunmayı tercih ettik. Zira bu gibi durumlarda merciin tavrı net değildir. Anlayabilmek için analiz ve incelemeye mecbur kalacak ve buna rağmen belirli bir birimin tavrını belirlerken hataya düşme ihtimalimiz bulunmuş olacaktır.

2. Gerçek sessizlik; Birinin olaya önem vermemesi ve herhangi bir tavır belirtmemiz anlamına gelmektedir.

Örneğin bazı mercilerin Riyad 2 zirvesine resmi olmayan sıfatla katılmalarını, aksine herhangi bir açıklama bulunmadıkça ya da konferansa katılanların ilgili birimi temsil etmediği teyit edilmedikçe bunu örtülü bir şekilde konferansı desteklemek olarak yorumladık

Bu şekilde yorumun, konum sınıflandırmanın nasıl yapıldığını tam olarak anlayabilmesi için okuyucuya izah edilmesi gerekmektedir. Bu nedenle ve konunun tam olarak anlaşılması adına örtülü veya kapalı tavırlarla ilgili dipnot koymayı ve bunları okuyucu nezdinde pratik olarak açıklayacak şekilde yorumlamayı tercih ettik.

4. Eğer gözlemlenen merci bir koalisyonun parçası ise gözlemlenen merciden herhangi bir açıklama yapılmaması durumunda koalisyonun tavrına itibar edilir. Ancak bu noktada aşağıdakiler dikkate alınır;

- Ulusal Kürt Meclisi ile Suriye Türkmen Meclisi, Ulusal Devrim Güçleri ve Suriye muhalefeti koalisyonunun bir parçası sayılmakta olup, münferit açıklama yapmamaları halinde bu koalisyonun tavrına sahip sayılırlar.
- Koordinasyon kurulu, Kahire platformu ve Riyad 2 bildirgesini imzalayan diğer tüm gruplar (Güney Cephesi, İslam Ordusu, Şam Kolordusu, Rahman Kolordusu, Sultan Murat Tugay) istişare kurulunun birer parçası sayılmakta olup, münferit açıklama yapmamaları halinde bu kurulun tavrına sahip sayılırlar.
- Ahraruş Şam hareketi ile ilgili olarak ise, tavrı sadece Suriye Tahrir Cephesi teşkil edilinceye kadar gözlemlenmiş olup, Nureddin El Zenki hareketi ile birleşmesi sonrasında hareketin alternatifi bir yapı olarak cephenin tavrı gözlemlenmiştir¹.

1 - Bu güçler ulusal tahrir cephesi içerisinde sayılmamıştır. Zira bu birleşme göstergenin ele aldığı zaman dilimi sonrasında, 2018 yılının ikinci yarısında gerçekleşmiştir.

III. RAKAMSAL ANALİZ YÖNTEMİ

Tavırların gözlemlenmesi ve tasnifi sonrasında sonuçlar uyumlu tavırlar veya uyumlu olmayan tavırlar şekline dönüştürülmüştür.

Uygun tavırlar ile gerek açıkça gerekse örtülü olarak ve yine gerek olumlu gerekse olumsuz olarak çoğunluğun uyum sağladığı ilan edilmiş tavırları kast etmekteyiz. Çoğunluğun muhalif oldu tavırlar ise uyumlu olmayan tavırlar kapsamında sayılmaktadır. Bununla beraber sessiz kalan bilimlerin tavırları ise sessizlik olup, oran hesabına girmemektedir. Bunu tercih etmemizin nedeni ise sessiz kalanların oranının gerçekten çok büyük olmasıdır. Dolayısıyla bunları yüzdeler orana katmamız ilan edilen sonuçlarda yanlış değerlendirmelere neden olacaktır. Ancak yine de bizler iki durum arasındaki farkın okuyucu tarafından anlaşılabilmesi için sessizlik tavrını hesaba katan bazı notlar da paylaşacağız¹.

1 - Sessizlik tavrının hesaba katılması ile katılmaması arasındaki fark şöyledir; Eğer sadece ilan edilen tavırlar arasında hesaba katılırsa sessizlik tarafı çoğunluğu temsil etmiş olacak ve hesaba katılmamasının aksine konu uyumluluk konumuna hiçbir zaman girmeyecektir.

Açıklama babında, Suriye dosyası hakkında uluslararası hareketler karşısında muhalif güçlerin ilan edilen uyumluluk oranı %27.01 olup, sessizlik oranının hesaba katılmaması durumunda bu oran %22.99'dur. Ancak sessizlik oranını ilan edilen tavırlarla birlikte hesaba katıp, diğer tavırlar gibi bir tavır kabilinden saydığımızda uyumluluk oranı %72.99 olur.

İKİNCİ BÖLÜM

SURİYELİ GÜÇLERİN UYUM ORANI

Göstergenin yöntemi tanıtıldıktan sonra yukarıdaki birinci bölümde belirtilen yöntem doğrultusunda uyumlu tavırların oranını beyan edeceğiz.

Göstergesin okunmasının kolaylaştırılması için gözlemlenen 18 olayı aşağıdaki dört ana başlık altında sınıflandıracaktır.

1. Siyasi süreç ile ilgili olaylar grubu : Bu grup Riyad 2 zirvesi, Soçi zirvesi, Astana süreci ve Anayasa komisyonu olmak üzere dört olaydan oluşmaktadır.
2. Suriye dosyası ile ilgili olaylar grubu : Bu grup Amerika'nın yönlendirmesi ile Kürt güç teşkili, İsrail'in Suriye'de rejim ve İran milislerine saldırıları, Zeytin dalı operasyonu, Amerika'nın Guta'da kimyasal silah kullanımına cevaben Suriye rejimine saldırısı, Lübnan'da Suriyeli mültecilere karşı yapılanlar ve İran ile yapılan nükleer anlaşmanın iptal edilmesi şeklinde altı olayı kapsamaktadır.
3. Özgürleştirilen bölgelerde iç işlerle ilgili olaylar grubu : Bu grup Suriye Tahrir Cephesi'nin teşkili ve Tahriruş Şam Grubu ile yaşanan savaşlar şeklinde iki olayı içine almaktadır.
4. Gerginliği azaltma bölgelerindeki askeri operasyonlarla ilgili olaylar grubu : Guta, Dera ve Güney Şam bölgelerindeki askeri operasyonlar ve zorla göç suçu gibi altı olayı kapsamaktadır.

1. Siyasi süreç ile ilgili olaylar karşısında uyumluluk oranı;

Riyad 2 zirvesi¹ Soçi zirvesi² Astana süreci³ ve Anayasa komisyonu⁴ olmak üzere dört olaydan oluşmaktadır.

Suriye'de siyasi sürecin gelişimi ile ilgili yaşanan olaylar, Suriyeli siyasi kurumların daha fazla önemini ve ilan edilen tavırlarını celp etmiş olup, askeri birimler ise bu konulara daha az önem göstermişlerdir

1 - Eski başkan sayın Riyad Hicab ile birlikte istişare yüksek kurulu üyelerinin toplu istifaları ortaklığın reddi mesabesinde sayılmıştır.

- Sayın George Sabra beyin istifası, partisini (demokratik halk partisi) temsil eden bir tavır mesabesinde sayılmıştır.

- Zirveye katılan mercilere bağlı bireylerin resmi olmayarak katılımı, bu bireylerin açıkça zirvede mercilerini temsil etmediklerinin teyit edilmesi veya açıkça inkar etmeleri gibi durumlar bulunmadıkça zirvenin örtülü bir şekilde desteklenmesi anlamında sayılmıştır.

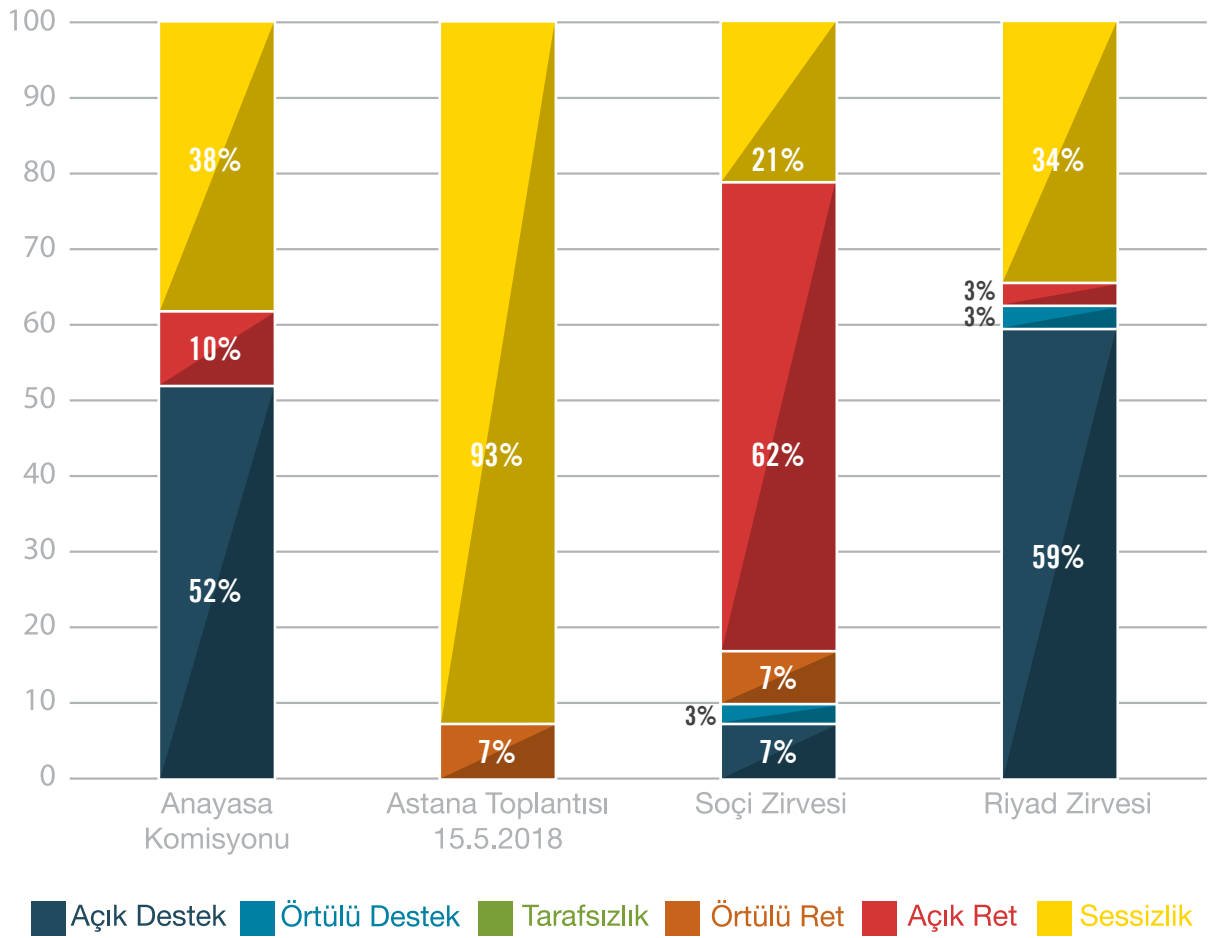
2 - Zirveye katılmak isteyen ancak bağlı buldukları grup veya koalisyonun kurallarına bağlı kalarak zirveye katılımı ve gelmeyi reddeden mercilerin tavrı örtülü ret sayılmıştır.

3 - İstişarelerin önemini azımsayan mercilerin tavrı örtülü ret mesabesinde sayılmıştır.

4 - İlan edilen herhangi bir tavır göstermeksizin anayasa komisyonuna örtülü olarak katılmayı kabul eden mercilerin durumu komisyonu örtülü kabul mesabesinde sayılmış olup, öte yandan kurula katılım için aday göstermeleri açık kabul mesabesinde sayılmıştır.

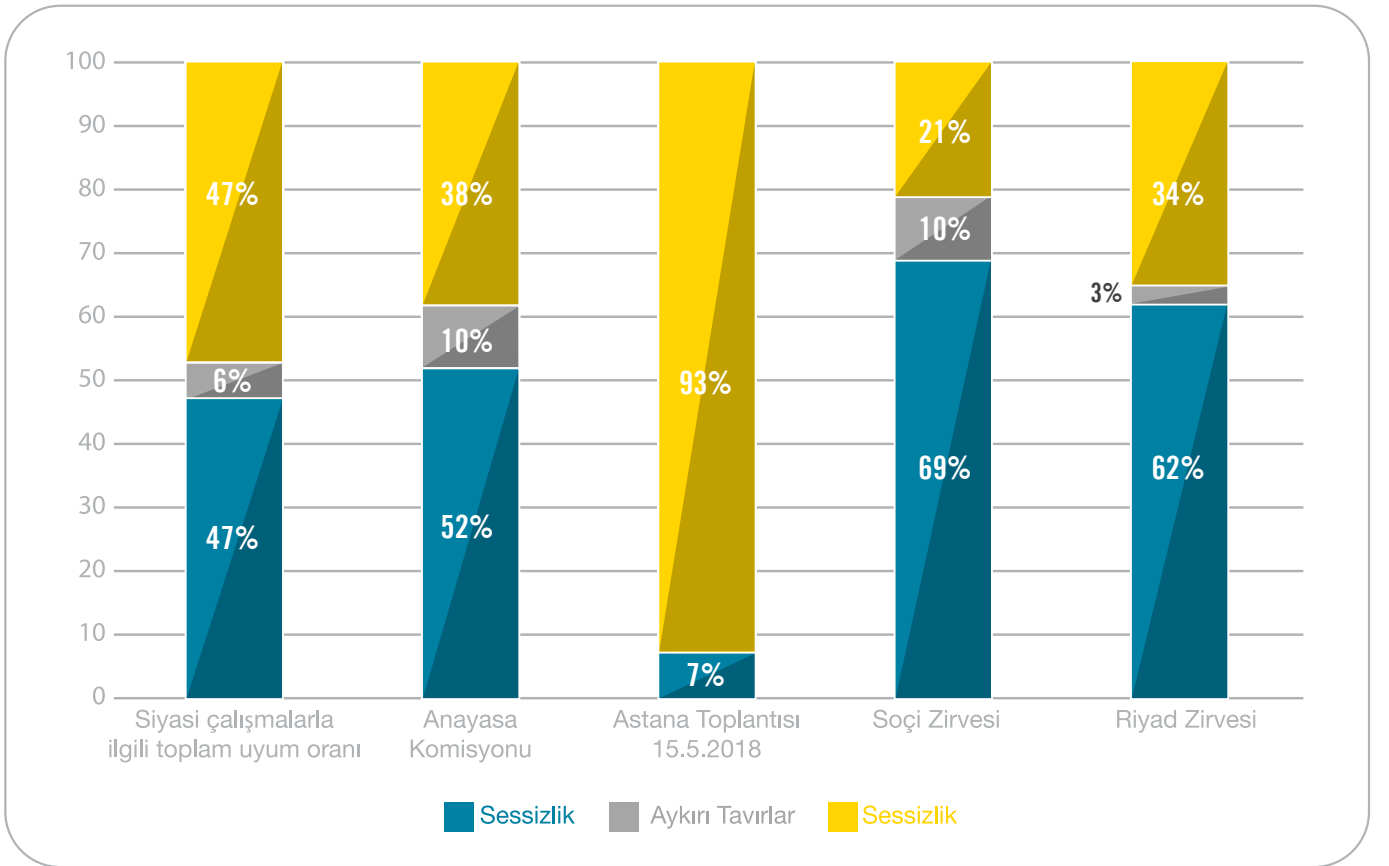
Hedeflenen mercilerin tavırları konusunda yapılan analizler aşağıdaki oranlara işaret etmektedir;

SİYASİ SÜREÇ İLE İLGİLİ TAVIRLAR

Dolayısıyla bu konu ile ilgili uyum ve anlaşmazlık oranı aşağıdaki gibidir¹ :

SİYASİ SÜREÇ İLE İLGİLİ TAVIRLARDA UYUMLULUK ORANI

1 - Sessizlik tavrını da kattığımızda oranlar aşağıdaki gibi olmaktadır

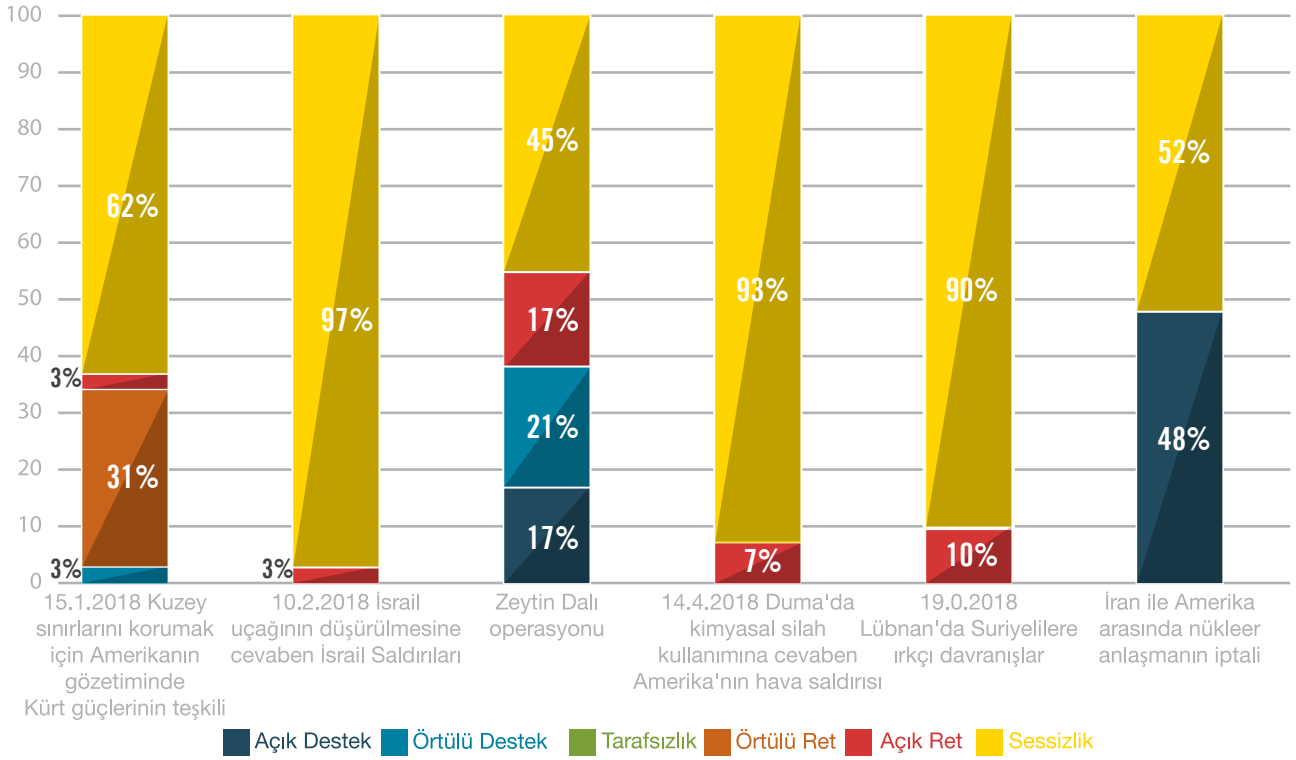
Tavır	Riyad 2 (destek)	Soçi zirvesi (destek)	Astana zirvesi (destek)	Anayasa komisyonu (destek)	Ortalama
Oran	62.07%	68.97%	93.10%	51.72%	68.96%

Sessizlik tavrı da hesaba katıldığında oranın %20 arttığını görmekteyiz. Bunun nedeni ise Astana zirvesi hakkında olduğu gibi çoğunluk tavrının sessizlik yönünde olmasıdır.

II. Suriye dosyası ile ilgili uluslararası hareketler karşısında uyumluluk oranı:

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır; Amerika'nın yönlendirmesi ile Kürt güçlerin teşkili, İsrail'in Suriye'de rejim ve İran milislerine saldırıları, Zeytin dalı operasyonu, Amerika'nın Guta'da kimyasal silah kullanımına cevaben Suriye rejimine saldırısı, Lübnan'da Suriyeli mültecilere karşı yürütülen ırkçı eylemler ve İran ile yapılan nükleer anlaşmanın iptal edilmesi

SURİYE DOSYASI İLE İLGİLİ ULUSLARARASI HAREKETLER

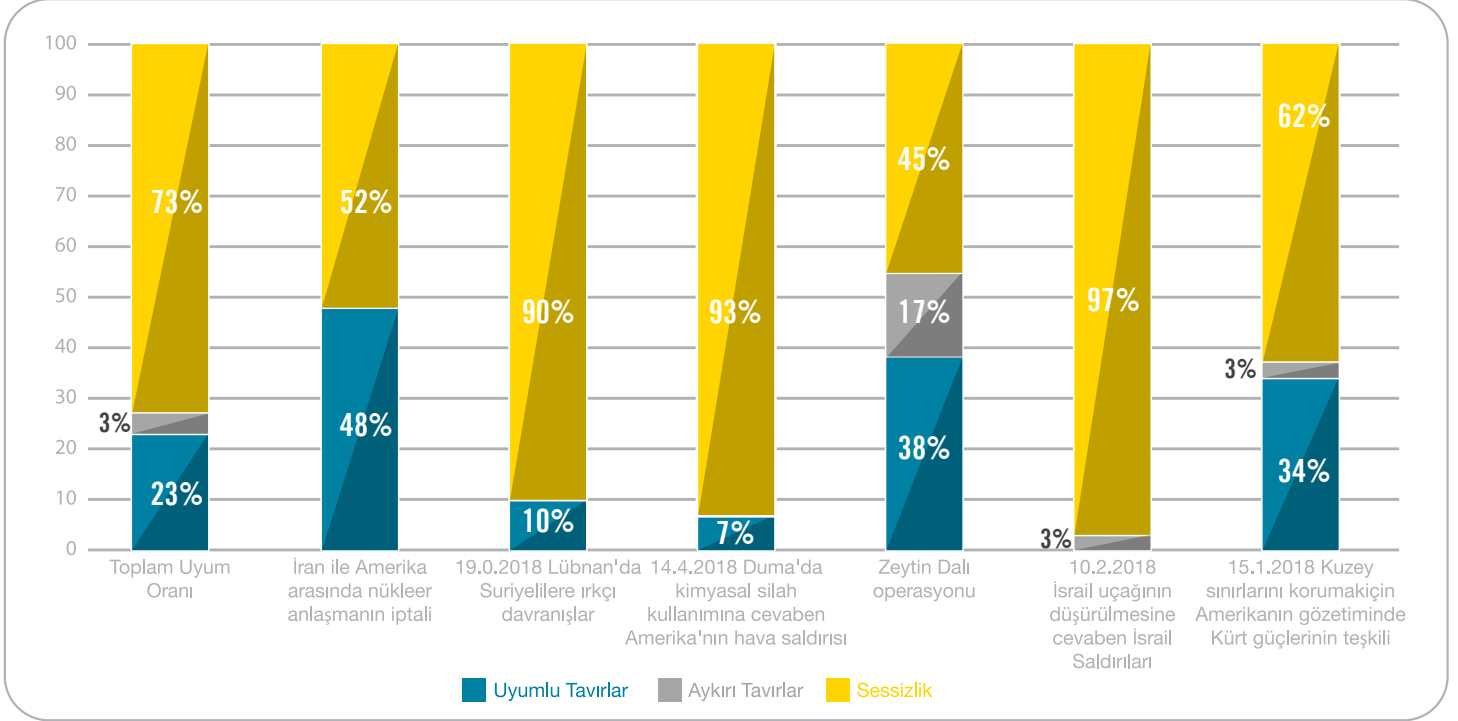
Dolayısıyla bu konu ile ilgili uyum ve anlaşmazlık oranı aşağıdaki gibidir:

1 - Sessizlik tavrını da kattığımızda oranlar aşağıdaki gibi olmaktadır:

Tavır	Kürt güç teşkili (sessizlik)	İsrail saldırıları (sessizlik)	Zeytin dalı operasyonu (sessizlik)	Amerika'nın Suriye rejimini vurması (sessizlik)	Lübnan'da mültecilere karşı ırkçı eylemler (sessizlik)	İran ile yapılan nükleer anlaşmanın iptali (sessizlik)	Ortalama ırkçılık
Oran	62.07%	96.55%	44.83%	93.10%	89.66%	51.72%	72.98%

Burada uyum oranında yaklaşık %50 gibi büyük bir artış görmekteyiz. Bunun nedeni ise hedeflenen mercilerin Suriye dosyası ile ilgili olarak uluslararası girişim ve hareketlere karşı yüksek hassasiyetinin bulunması nedeniyle büyük ölçüde sessizlik tavrını takınmış olmasıdır.

ULUSLARARASI HAREKETLER İLE İLGİLİ TAVIRLARDA UYUM ORANI

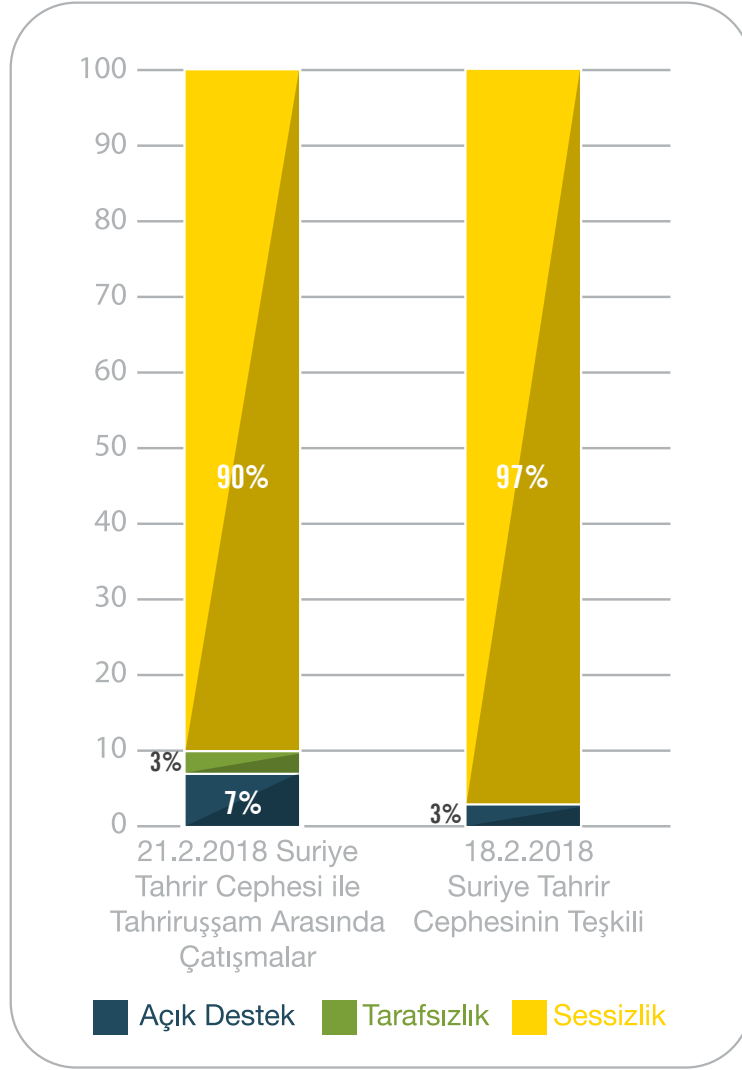

Suriye'nin saygınlığına dokunan noktalarda, özellikle de dışarıdan gelen askeri operasyonlar ile ilgili olarak siyasi ve askeri güçlerin büyük çoğunluğunun iç ve bölgesel bazı nedenlerle sessizlikle yetindiğini görmekteyiz.

1. Özgürleştirilen bölgelerde iç işlerle ilgili olaylar karşısında uyumluluk oranı;

Bu sınıf iki olayı kapsamaktadır ki, bunlar Suriye Tahrir Cephesi'nin teşkili ve Suriye tahrir cephesi ile Tahriruş Şam Örgütü arasındaki çatışmalardır.

İÇ İŞLER İLE İLGİLİ OLAYLAR

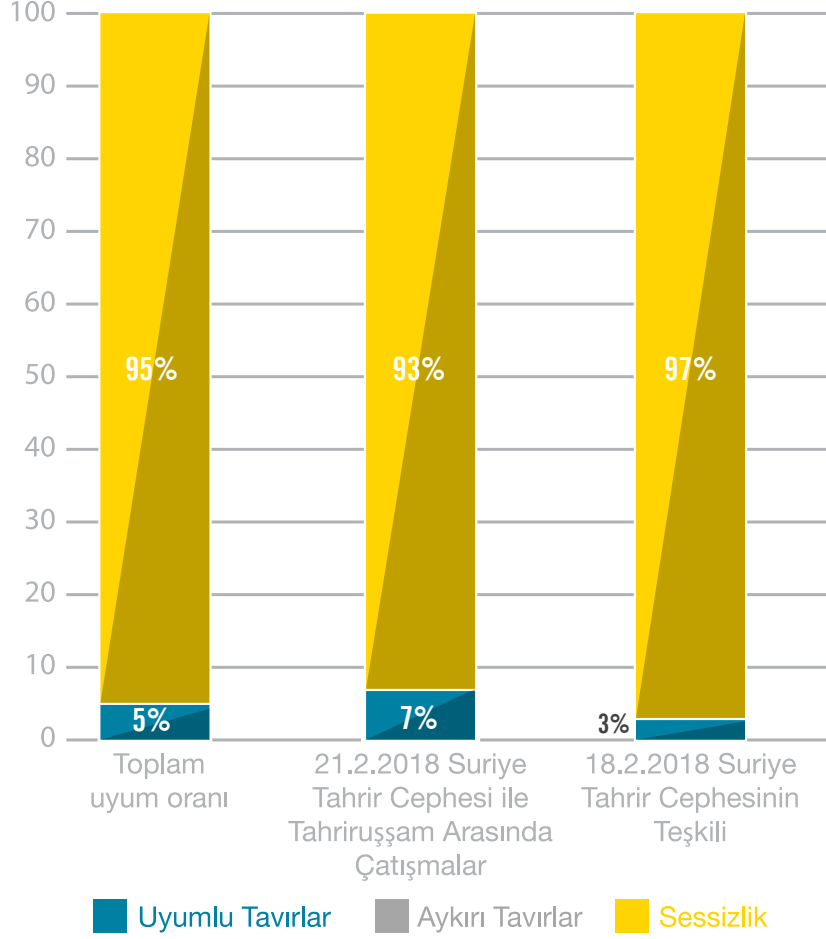
Dolayısıyla bu iki konu ile ilgili uyum ve anlaşmazlık oranı aşağıdaki gibidir¹:

1 - Sessizlik tavrını da kattığımızda oranlar aşağıdaki gibi olmaktadır:

Tavır	Suriye Tahrir Cephesi'nin teşkili	Suriye Tahrir Cephesi ile Tahriruş Şam Örgütü arasındaki çatışmalar	Ortalama
Oran	96.55%	93.10%	94.83%

Burada uyum oranında yaklaşık büyük bir artış görmekteyiz. Bunun nedeni ise iç işler ile ilgili olaylarda genel tavrın sessizlik olmasıdır. Çünkü gözlemlenen güçler arasında askeri ve silahlı grup yapılanmalarına verilen önemde gerileme yaşanmaktadır.

İÇ İŞLER İLE İLGİLİ UYUM ORANI

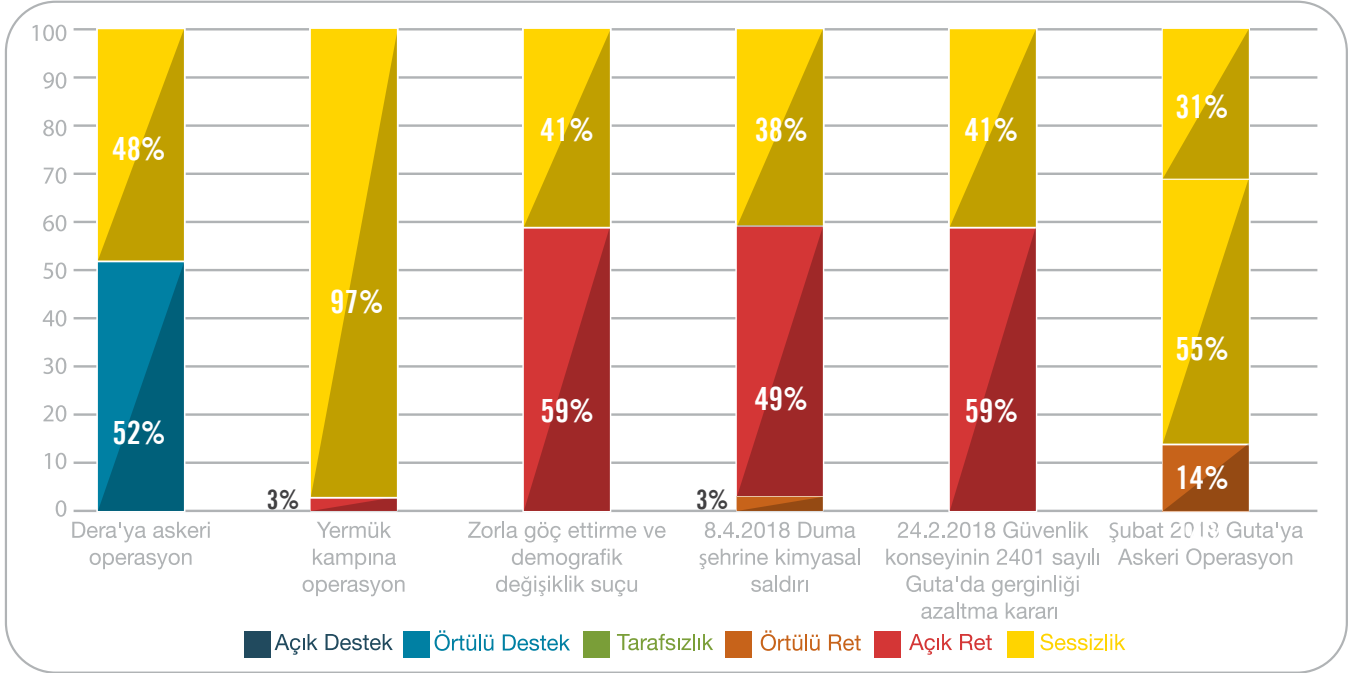

Tüm siyasi güçler doğrudan askeri durumlarla ilgili olan olaylar hakkında açıklama yapmaktan geri durmakta, öte yandan birçok askeri güç de sonuçlarının doğrudan kendileri ile ilgili olmasına rağmen bu konuda açıklama yapmaktan geri durmaktadır.

1. Gerginliği azaltma bölgelerindeki askeri operasyonlarla ilgili olaylar karşısında uyumluluk oranı;

Bu konu altı olayı kapsamaktadır; Rejimin Guta üzerine askeri saldırılarını, güvenlik konseyinin 2401 sayılı Guta'da çatışmasızlık kararı² rejimin Guta üzerine kimyasal saldırısı³ rejimin Güney Şam ve Dera bölgelerine askeri operasyonları, zorla göç ettirme ve demografik değişiklik⁴ konularındır).

Gerginliği azaltma bölgelerindeki askeri operasyonlarla ilgili olaylar karşısındaki tavırlar

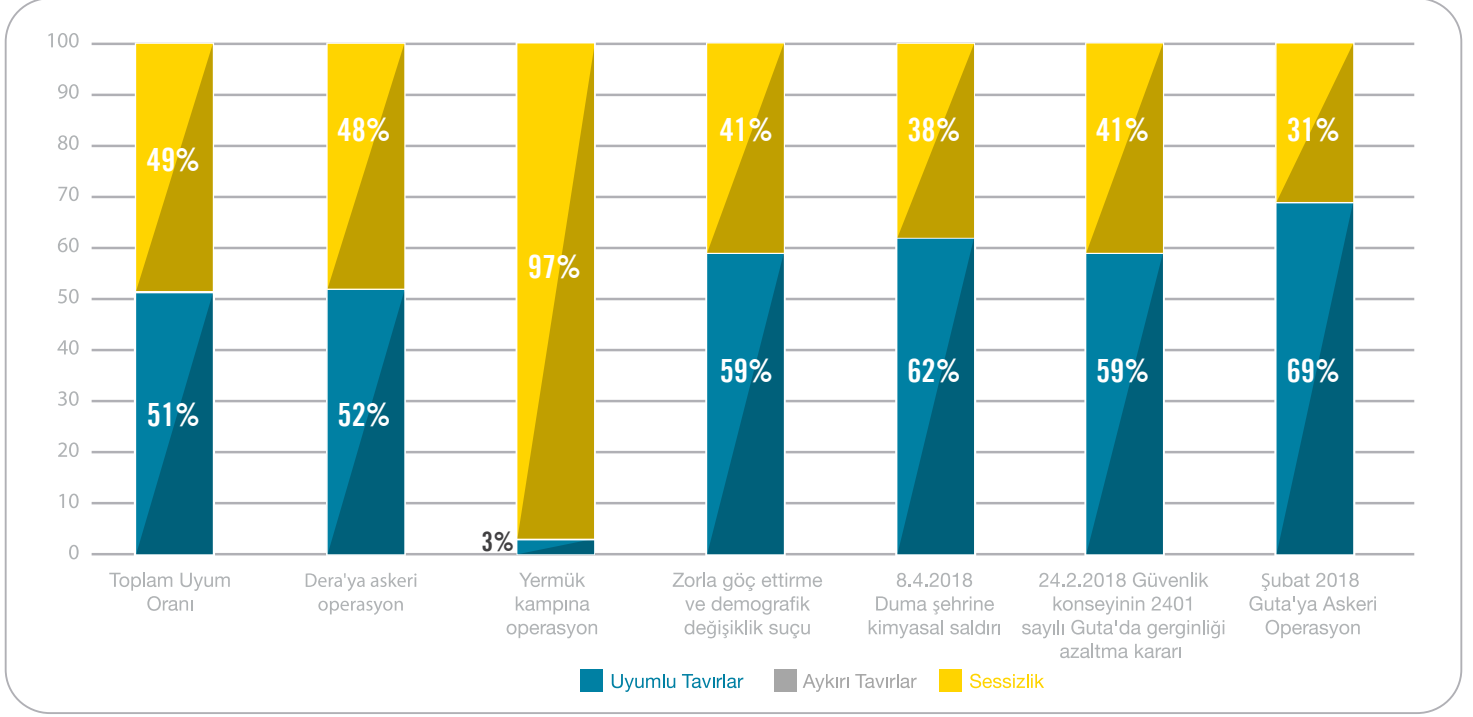
Dolayısıyla bu konular ile ilgili uyum ve anlaşmazlık oranı aşağıdaki gibidir⁵ :

- 1 - Herhangi bir merciin Guta gaspı kampanyasına katılması, herhangi bir açıklama yapmamış olsa bile askeri operasyonu örtülü olarak reddetme mesabesinde sayılmış, yine rejimin ve işbirlikçilerinin Guta'daki insan hakkı ihlalleri haberlerine şüphe düşürmesi, operasyonu destekleme mesabesinde sayılmıştır.
- 2 - Güvenlik konseyinin askeri gerginliği arttırma sorumluluğunu devrimci güçlere yüklemesi kararın örtülü desteği mesabesinde sayılmıştır.
- 3 - Faili açıklamadan saldırıları kınayan mercilerin tavrı saldırıları örtülü reddetme mesabesinde sayılmıştır.
- 4 - Belirli bir bölgeden zorla göç ettirme suçunu reddeden mercilerin tavrı, devrim güçleri veya muhaliflerin bölgelerine karşı tehcir suçu işlendiğinde çekilerek, bu suça karşı ilkesel tavır sayılmıştır.
- 5 - Sessizlik tavrını da kattığımızda oranlar aşağıdaki gibi olmaktadır.:

Ortalama ırkçılık	Dera üzerine askeri operasyon (ret)	Güney Şam (Yermük kampı) üzerine askeri operasyon (sessizlik)	Zorla göç ettirme ve demografik değişiklik suçları (ret)	Rejimin guta üzerine kimyasal saldırısı (ret)	Guta'da çatışmasızlık kararı (destek)	Guta üzerine askeri operasyon (ret)	Tavır
66.09%	51.72%	96.55%	58.62%	62.07%	58.62%	68.97%	Oran

Burada uyum oranında diğer maddelere göre daha az artış görmekteyiz. Çünkü hedef alınan güçlerin büyük bölümü gerginliği azaltma bölgelerinde rejimin askeri saldırılarına karşı açıkça tavır benimsemişlerdir.

GERGİNLİĞİ AZALTMA BÖLGELERİNDEKİ ASKERİ OPERASYONLARLA İLGİLİ OLAYLAR KARŞISINDAKİ TAVIRLARDA UYUMLULUK ORANI

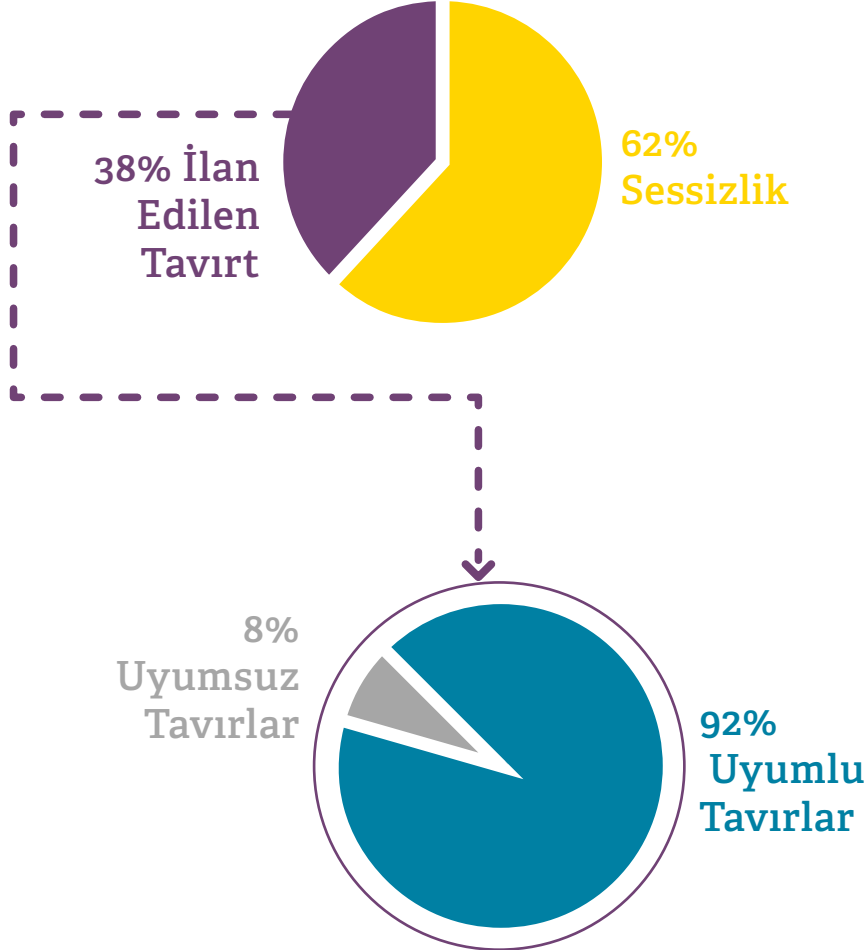

Bir çok siyasi güç, özellikle de Doğu Guta'da olduğu gibi, rejim tarafından gerginliği azaltma bölgelerine karşı yürütülen ve genelde sivillerin kurban gittiği saldırılar karşısında etkileşim göstermiş, siyasi güçlerin büyük çoğunluğu açıkça ve sarahaten karşı tavırlarını ilan etmişler ve bu tavır uluslararası basın organlarının yoğun bilgisi ile eş zamanlı olarak gerçekleşmiştir. Ancak bu etkileşim daha sonra yaşanan benzer olaylarda örtbas edilmiş ve uluslararası bir önem ya da basın dikkatini celp etmemiştir. Yermük kampı ve Dera bölgelerini hedef alan askeri operasyonlarda da durum aynıdır.

ÖZET VE SONUÇLARI

- Göstergenin sonucu, gözlemlenen olayların %62'sinin, Suriye'deki farklı güçler tarafından belki de çoğunlukla bölgedeki iç ve bölgesel yüzeydeki hassasiyet ile ilgili olarak, sessizlik ve **olumlu ya da olumsuz** herhangi bir açıklama yapılmaması şeklinde karşılık gördüğünü göstermektedir. Bununla beraber gözlemlenen olaylarda %38 oranında alenen açıklama yapılmıştır. Yapılan açıklamalardan uyum oranı %92 olarak gerçekleşmiş, uyumsuzluk oranı ise sadece %8'de kalmıştır 8%2 .

GÖZLEMLENEN OLAYLAR KARŞISINDAKİ TOPLAM UYUM GÖSTERGESİ

1 - Burada özet ve sonuçlarla ilgili bazı kurallar bulunmaktadır.

1. Alenen açıklama : Bununla güçlerin reddetme destekleme veya tarafsız kalma gibi görüşüne bakılmaksızın, sadece tavrını bildirmesini kast etmekteyiz.

2. Sessizlik: Bununla herhangi bir görüş bildirilmesini kastetmekteyiz.

2 - İlan edilen tavırların toplamını teşkil eden oran aslında %38'dir.

Gerideki oranların kesin sonucuna göre sessizlik oranının en yüksek olduğu grup, devrim güçleri ve muhalifler olup %62 gibi bir ortalama ile çok yüksek bir sessizlik oranına sahiptirler 1. Belki de bunun nedeni alanda yaşanan gerileme sonrasında girmiş oldukları genel karamsarlık, işlerin Suriyelilerin elinden çıktığını hissetmeleri ve dolayısıyla açıklama yapmaya gerek olmadığı hissine kapılmalarıdır.

Yukarıda sayılan dört madde içerisinde en yüksek sessizlik, özgürleştirilmiş bölgelerde iç işlerle ilgili olaylar karşısındaki tavidir. Bu noktada Suriye Tahrir Cephesinin teşkil edilmesi ve Suriye Tahrir Cephesi ile Tahriruş Şam Örgütü arasındaki çatışmalar konusunda sessizlik ortalaması yaklaşık %95'e ulaşmıştır. Bu durum belki de artık askeri faaliyetler ve silahlı gruplara verilen önemin zayıfladığını açık göstergesidir.

Belirli bir olayla ilgili en yüksek sessizlik oranı İsrail'in Suriye rejimine karşı saldırıları, Suriye Tahrir Cephesi'nin teşkil edilmesi ve rejim tarafından Yermük kampına (Güney Şam) yapılan saldırılar konusunda gerçekleşmiş ve bu olaylarda sessizlik oranı yaklaşık %97'lere varmıştır.

Bahse konu olaylar hakkındaki sessizlik oranının bu kadar yüksek olmasının altında yatan sebepler muhteliftir. Mesela İsrail saldırıları ile ilgili olarak en önemli sebebin, durumun iki düşman tarafla ilgili olması ve her iki tarafın devrimcilere ve muhaliflere düşman olan İsrail ve rejim olmasıdır denilebilir. Dolayısıyla saldırıların desteklenmesi veya kınanması yönünde açıklama yapılması diğer tarafın lehine açıklama şeklinde yorumlanabilir. İlgili gruplar bu duruma düşmek istememektedirler. Aynı durum rejimin Yermük kampına yürüttüğü operasyon hakkında da geçerlidir. Burada sorunun tarafları ise rejim ve Daış örgütüdür. Suriye Tahrir Cephesi konusundaki tavidir ise belki de neden, genel olarak askeri gruplara ve silahlı gruplara verilen önemin gerilemesine bağlıdır. Özellikle de El Zenki tugayında birleşen taraflardan biri Tahriruş Şam örgütünün bir parçasıdır ki, bu örgüt terör listesinde bulunmaktadır.

1 - Grafikte uyumluluk ve uyumsuzluk içerisinde sessizlik tavrını da hesaba katmış olsak, 18 olaydan 10'unda yani yarıdan fazlasında sessizlik tavrının öne çıktığı ortaya çıkmaktadır.

Olay bazında en yüksek sessizlik oranı ise %97 gibi bir ortalama ile şu üç olay hakkında gerçekleşmiştir. İsrail'in Suriye rejimine saldırıları, Suriye Tahrir Cephesi'nin teşkili ve rejimin Yermük kampına operasyonu
97%

Raporda yer verilen dört başlık içerisinde en fazla sessizlik oranına sahip olan %95 ile özgürleştirilmiş bölgelerde iç işlerle ilgili konulardır95%

Sessizlik Toplam tavrın %62'si

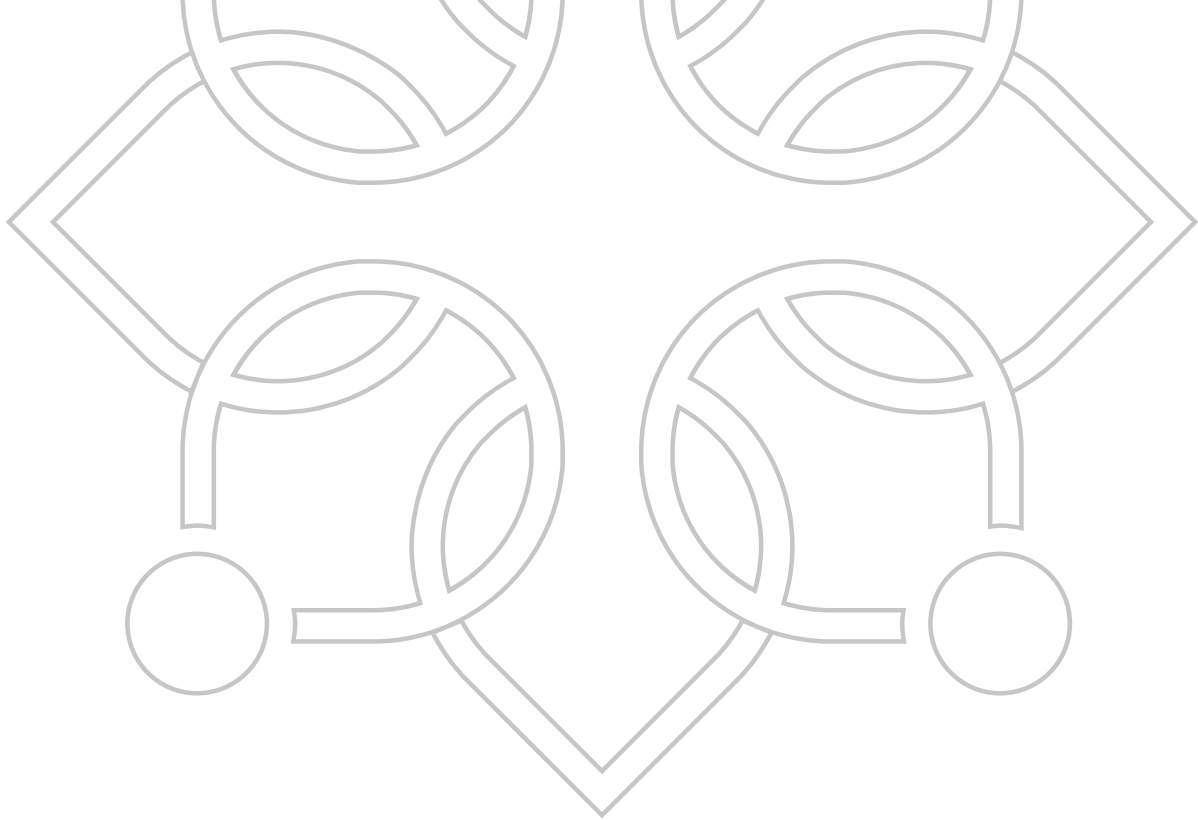
Yukarıda belirtilen dört başlık içerisinde en yüksek ilan edilen tavır oranına sahip olan göstergenin ikinci bölümü olup, siyasi süreçle ilgili olaylar karşısında yaklaşık %54 olarak gerçekleşmiştir. Bu durum askeri yanın geri çekilmesi sonrasında siyasi çözümün devrim güçleri ve muhalifler nezdinde de önem arz ettiğinin açık göstergesidir.

Soçi zirvesi göstergede hedeflenen güçler tarafından en fazla oranda alenen açıklama yapılan konuyu teşkil etmekte olup, yaklaşık %80 gibi bir orana ulaşmıştır. Bu sonucu ortaya çıkaran en önemli nedenler ise; belki de güçlerin genel anlamda Soçi zirvesinin en önemli araçlarından biri olduğu siyasi çözüm konusuna önem vermeleridir. Öte yandan zirvenin gerçekleştirilmesi ve zirve çerçevesinde ele alınan konular devrim gücü ya da muhaliflerin büyük çoğunluğunu olumlu ya da olumsuz görüş bildirme durumunda bırakmıştır.

Olaylar bazında en fazla açıklama %79 ile Soçi zirvesi hakkında olmuştur.

Dört başlık arasında en fazla açıklama yapılma oranı %54 ile siyaset süreci ile ilgili olaylar hakkındadır

Sergilenen tüm tavırlar arasında ilan edilen tavır oranı %38

   sydialogue
 www.sydialogue.org
 contact@sydialogue.org

الحوار
مركز الحوار السوري
Syrian Dialogue Center

مؤشر التوافق
الوطني